

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyedévre . . . 80 „
Egyes szám ára. . . 10 „

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . . 3 frt 60 kr
Fél évre . . . 1 „ 80 „
Negyedévre . . . 1 „ — „
Egyes szám . . . 10 „

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKU HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasábos petit sorért 5 kr. — Többzóri vagy terjed- Nylt térbevaló közlemények után három hasábos sorért 15 krajczár dolmas hirdetésekéül árlengedés adatik. // szánittatik.

Az előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények „Vác” szerkesztőségéhez fő ut. 81. szám alá Vácra küldendők. Hirdetések fölvetésnek a síkelt. Iparint. köznyomdájában, a művezető által.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési felhívás

„VÁCZ”
Hetiközlönyre.

Lapunk ez év letelével harmadik évfolyamát nyitandja meg, hogy társadalmi kérdéseinkben mennyire egykezett megféleml. rendületésének, azt olvasóink jól tudják, bizton tekintünk a jövőbe, mert alaposan meggyőződünk arról, hogy t. közönségünk belátta, miszerint ily közlönyre Vác- és vidéknek égető szüksége van, s nem vonandja meg a fentarthatás költségeihez előfizetések útján járulni.

Előfizetési feltételek helyben és vidékre: Egy évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.

Vác, 1871. Dec. 21.

Habemus Papam! — et quidem decem! ecce mily könnyen boldoggá lehet tenni egy várost, csak már most ezen tiz bizottsági tag teygen felannyi ember számot, reményljük, hogy miután ez csak is töltük függ minden el fognak követni első rendben a haza, második rendben az öket küldő város javára.

A múltkori fiziklizmetésére visszatérve szabad legyen most már mint bevégzett tényre utalunk, és kijelenteni, hogy nekünk igazunk volt.

Ha semmi egyéb rosszat sem idézett volna elő a híres pactum conventum, annyit bizvást mondhatunk, hogy előidézte a veszélyes apathiat a közügyeránt.

Észrevehették a vezetők, hogy egyes alválasztó kerületre osztott 300

választó közül csak egy helyen szavazott száz egyén, a többi kerületben három negyede vissza vonulta a szavazástól mely visszavonulás kétségteletlen nem csak azért történt, mert a választók csak némi utánjárással voltak képesek választási bizottságukat a rossz osztályozás folytán meglelni, hanem azért is, mert róluk nélkülök történt egyezmény folytán egész közönséggel jogokat igénybe, vagy éppen sehogy sem.

Elvégezték már, ugy mond, előre, mi történtek, mi pedig vezetők nélkül ezt meg nem akadályozhatjuk.

Ilyesmí meggyőződést álltunk csak a nép lélkébe, oda jutunk, a hol a jó német sógor van, ki mindent az ő nyakára áltetett bürgemeiszterétől vár, lusta, közönyös polgári jogait élvezni, sőt az teher neki, ugy annyira hogy az alkotmányosság első hajnalára nem akart felkelni, gensdarmmal kellett a szavazó urnához vinni.

Igaz, hogy mi ettől még kissé távol esünk, mi el is páholjuk egymást, de már nem meggyőződésért többé, hanem jó pénzért, de ha megszoktatjuk őket alhoz, hogy nevükben vagy is 1200 választó nevében ő, mond őt ember intézkedjék, és ők már is, uti figura doct ebbe jámborul be is egyeznek, nem messze vagyunk attól hogy pandurok vigyének minket a szavazó urnához, mert hiszen majd elvégzik azt — mások!

Nincs nagyobb átok egy ember, egy társadalom, egy nemzetre, mintla apathia nyomja a lelket, ez nyomja a társadalom, a nemzet lelkiületét.

Nézzenek önök körül e városban és ha minden lépten nyomon ott találják önmaguk érdekei eránti apa-

thiát, eh bien, ez a mi dolgunk, de óvakodjanak e veszdlyt a haza érdekeire áttelteni.

A cosmopolitismus.

Az egyensuly a természet egyik sarkalatos törvénye, egyensuly nélkül földünk a mérherlen mindenség ürübe omlana, vagy szétszórtan milliórd atomokra az egyensulyt megtartó égi testekhez csatlakozna, ez oly elvitáztatlan, mint maga a számtani csallhatlanság, mely tudomány az egyensuly törvényeiből foly ki, az egyensuly számanton, ez viszont az egyensulyon alapcsk annyira, hogy egyik a másik nélkül nem képzelhető.

Az egyensuly pusztán anyagi szempontból tekintve a természet működésében nélkülözhetlen tényező (Factor) lévén, azt kell következtetnünk, hogy a szellemkövetésnél is befolyással bír, mit ha lélektanilag vizsgálunk okvetlen, azon meggyőződésre jutunk, hogy az anyagi és szellemi élet összhangzó működése nem egyéb, mint a természetparancsok egyensuly, mely minden élő lényben öspontol.

Ha a fennebbi elméletet mint helyest elfogadjuk, okvetlenül arról kell meggyőződünk, hogy az emberi faj anyagi és szellemi része az Indo-German, Kankas, Néger, Arabs, Indián, Mongol, Mestiz, Mulat, Quateron, a Lappok és Eskimok fajánlan az egyensuly képletét szembevetnö arányosságban tñnteti elő.

Megalapítva lévén az, mi elvitáztatlan, hogy a szellemi rész az anyaggal egyesítve bizonyos természeti törvényeken alapuló ellensúlyozásnál fogva, azon az állatvilágtól fejlődés tekintetében oly kirívóan kulnyalvó természet szülte, melyet embernek nevezünk perczig sem kételkedhetünk, hogy az egyensuly minden teremtséssel főtényező, és a természet egyes emberi fajok

jávára különbséget nem tett, sem tesz, de a szellemi gyengék összege az anyagi részekkel minden emberben egyenlően van elosztva, a tehetség különböző, csak az éghajlat, szokás, művelődési fokozata ezer és ezer változatos-sága miatt tűnik elő; ezen és hasonló észleletekre vezetnünk a lélektan, a természettudomány is e részben kénytelen többé a gondolkodóknak nem engedve.

Ez észleletekből foly természet-szerzet a cosmopolitismus. — Miért?

Mert legelső sorban be kellene ismernünk azt, hogy az „Esküjök” északi fény világított földszarki hazájában ugyanazon testvérünk és rokonnunk mint a néger, a vad emberius evő lebidia, a mongol, az ausztráliai buschmann stb.

A cosmopolita a hit, remény és szeretet valódi megtestesült jelképe!

A cosmopolita nem ismer valót, nem nemzetkülönbséget, a fényes trónon ülő hatalmas fejedelem előtte ép oly kedves, mint az országúton kolduló, rongyokkal fedett rokkant, nem lát különbséget franciaia, török, magyar, német, angol, spanyol, néger, indiai közt, 5 tárt karokkal üli lebidia, és föld bármely lakosát, ember-társát, testvérét, isteni mindenhatóság szülőjét látván egy a cretinében, mint az örültek házában örözt dühöngőben.

A cosmopolitismus, azaz a világ-polgáriság felé törekvés magya, az egyensúlyis törvényei folytán, a világ összes emberi fajaitban elhíntve egyaránt feltalálható, azt bizonyítja ama nagy férfiak élete, ki a tudományok és nagy reformok kitalálásának szemtelve éltek, sodolátura méltó találmányokkal a tudományt ép úgy gazdagíták, mint az emberi műveltséget emeltek, találmányait és működé-

sük gyümöseit miut közös jószágot nem egy különfől fajnak, de minden egyes élő emberi lénynek hagyományozva, s így minden egyes ember, egy Plato, Socrates, Galilei, Kook, Schiller, Kant, Franklin, Fulton, Helvetius, Hufeland, Moliere, Rafael, Shakespeare, Hume, Haydn, Alexander, Julius Caesar, Corvin, Mátyás, Nagy Napoleon stb. örökös, mert a tudomány és közmívelődés hasznos és esodolátura méltó találmányainak eredményei, az összes emberiség ép úgy mint egyesek által, mint közös örökség használhatnák, a nagy hódítókat szervezési és alkotási tehetségük pedig az alvó észbeli erőket lángra gyújtva tért nyitottak eszmecszernek és ebből eredt felfedezéseknek a gyakorlati tere leendő átvitelére, szóval az összes emberiség javára egyenkint langya szorgalommal működtek, és egyetlen egy teremés nem zárat t ki a szellemi gyümölcsök élvezetéből.

Már szenge korunkban arra tanítottunk, hogy a nagy férfiak példáját követnünk kell, ha ez áll, akkor az is igaz, hogy a cosmopolitismus tanítottunk, mert a szervezketség nem képzelteti, hogy t. olvasóknál találkozhata oly véleményre, mely állítaná, hogy az egyes nemzetek nagy férfiai nem az összes emberiség, hanem csak egyes országok javára működtek.

A naponta rohammal előre törekvő művelődés lerontja a nemzetek közt az ökori vállfalakat, és külsőleg alig található kirívó különbség, mint létezett az tekintve csak a multszázadot is.

Az európai általános öltözet, melyet mi tévesen németnek nevezünk, már is szétterjedett a világ minden részében, és a vad törzsekönél is meghonosul. A világ lakosai az öltözet ál-

tal külsőleg egyenlőkké válnak, mi egy lépés a polgárosodásra.

A természettanon alapuló tudományok műveltebb nemzeteknél a szellemi tehetségeket azon egygetett útra vezetik, melyről a barbarismus a letérés lehetetlenné vált, mi ismét nem egyé, mint a cosmopolitismus varázsköréből közeledés.

Valjon Gutenberg nem volt-e a sző teljes értelmében világpolgár? tehát cosmopolita! találmánya nem egyből, mint az általános polgárosodás és művelődés esodalmója, e föld minden egyes lakója, bír nem ismeri is a betűt és annak használatá horderjét, mégis közvetve élvezi e világ boldogító találmány jótékonyosságát.

Schwars szerzetes találmánya, a puszkapor, első tekintetre az emberiségre nézve, mint áldoklő szer olyanra tekinthető, mely nem igen helyesen szorozandó a jótémények rovatába, pedig e találmány művelődésünk és haladásunk előmozdításában épen a főhelyen szerepel.

A középkorban a hatalom az erősebb kisebb dynastik közt felosztva, nem a törvény és igazság támogatására, hanem inkább magánérdek előmozdítására használtatott fel, a hatalmas dynastikakat nem a király, kevésbé az ország képes féken tartani, erős várait lerontani nem lehetett, és ha egy-kettő közös erővel romba dönt, a féktelen lovag a hardialkban talált menedéket, ott dacozott birodalommal királylyal, egész világgal, s fozomatag a város-és falvak népeit büntelteni hatalmas csapatokkal rabolt kincsektől feltöltvén, melyekből frigrre lépni a trón kényyszerítve lett.

(Folyt. köv.)

TARCSA.

Ehervadt a liget, megszűnt a madár sereg s a concerte a termekbe vonitnak, nem azért, mintha félének a részvételhez hűdögöt, hanem azért, hogy az élet elő és mozgó virágait dejes szalakkal kösse egy mefelelés-csothorba.

A kandeló mellé vonid az élet, rettegete a ridg s komoly természetet, sőt a föld is felvette fehér plaidjét, hogy a kebelelen rejő ezer élet csiráját megővja s a tavasz egyenlő szavára hszál álmalból felébrezse.

De azért bár be is vagyunk burkolódzva; bár tagjaink remegnek is a tél dermesztő öleléstől; mégis (tekintve az élszigetelégi helyzetet), ezen látszólagos élszigetelégi helyzet az, mely bennünket a socialis diot keretibe von.

Ezen óvszak az, mely számdunkra azon egyetlen örömapokat hozza meg, melyek kivált a gyermekeknek, oly kedvesek s talán nekünk is, — kiknek honlókát az élet-gondok ideelőtti redőbe burkolják, — azért oly kedvesek; mert gondolnunk jitszi gyermek éveinket látjuk általuk visszavárni. Boldog kor! hová lettél. Ki tépte le a lombos fának leveleit, melyet a remény kórólkelt festett?

Letépte a reménytelenség leperzseltó a családás sorvasztó parázs. Boldogságról álmodnak egykor — s most? éppen azon eszme, melytől rejtünknek, mohón akartunk sajátunkat tenni — adja a kegyelemdíst s mely éppen azért oly sajgó, oly fájdalmas.

Uj eszmék toronyuskol lelkünk láthatára felett; felelem tölti el a pulya ját, mely a tökély után savorgó lelkét egy képes érzelem. —

Fél amaz a világgóság derengését, míg emez örömmel üdvözi s minden sugárát csókálk hinti.

Egy nagy eszmét, melyet a tudatlanság előfodit, igyekszik a világ a lomtólól, hová a vaksgá apostolai elrejték, előhúzni. s neki az illo helyét megadni.

Azon eszmét, melyet a világ legnagyob reformatorai, a demokratikus elvek alapjára tett.

Hasonló ez a Petőfi által megéneklő szoborhoz, mely egykor díszesen a magaslán állott, de későbbben a sárba rántatott; ezen szobrot tisztogatja most a világ; nagy munkába fogott, de ha sikerül kiemélnie, akkor az ember vissza fog adni önmának, vissza a szabadságnak, mely butító eszközök) melynek elhomályosára a vaksgó oly találcóny volt az eszközök kitalálásában.

Sok év folyt le azon időpontól, mely a világot sarkiban remegtet meg, sok év

folyt le, mióta a küzelem tart, hogy a jógos tere lépjen az emberiség.

De talán kissé el is túrtünk.

Tekintsük meg a karácsony-fít. Menyryi sok szép tárgyát fogunk ott találni anyi a változatosság, hogy az ember igazán nem tudja, melyiket is tekintse meg előbb? A családaga ott ill kedvesei között, s egyenként osztja az ajándékot; egy másik családaga is ott ill, de gyermeke még oly kicsiny, hogy számára alig tud gonddossza valamit kitalálni; a változatosság a jövő; mely boldogok! hit arról mit uondjunk, ki az egyelősségre van kárhoztatva? ki mint a száraz fa, melynek viruló ágát a villám sújtta le, egyetűl áll. kinek nincs, kivel az örömet, nincs, kivel a bánatot megoszva.

Vannak ilyenek sokan, de hagyjuk őket. — De nem csak a gyermekek számára van karácsonya felállitva, már miért kellene most a felnőtteknek kivétel tenni?

Ott van a cultura fejlődés, ott a műipar, ott a kereskedelem, ott vannak a szellem fejezveit, ott a gyilkoló aczélok, melyek az emberiség jótélcöké fogadói.

Lehet leelőre válszítani — Vállassunk mi a szellemi fejlozereket, hogy hazánkat boldogá, nevezetimet pedig naggyá tehessekk.

— X.

Felhívás

a vidéki magyar színeszet nyugtató érdekeiben.

Sajátsejű helyzetünknel s viszonyainknál fogva, a magyar színeszetnek eleitől kezdve nemcsak művészi, irodalmi és közművelődési, de nemzeti célja is volt.

Édes anyai nyelvünket nemcsak művelni, de terjesztetni is, s mulattatva nemcsak szórakoztatni, hanem a közszellemet ébresztani, fenntartani, s a nemzet küzdelmeihez és legmagasabb céljaihoz összpontosítani is hivatása volt. Érezték és bevallották ezt mindig jobbjaink. A múlt század végén az a szellem karolta fel és ápolta a magyar színművészetet, hosszasan almból fölbreszté, hogy követelje vissza jogait feltétl és veszendő kincseit, melyek lassan bár, de folyvást terjedve, megnyitotta a magyar nyelvnek a törvényhozás és törvénykezés termeit s az iskolákat, — mely irodalmat s akadémiát s más közintézeteket hozott létre, s szellemi és anyagi fejlődésünket azon magasabb pontra segítette, melyen most állunk s melyről vigasztalódva tekinthetünk vissza a múlt küzdelmeire, s megelégedve önmagunkat s jogszerű reményeinkkel a közt jövő.

A magyar színművészet folyvást a szellemet szolgálta, sőt borították oly szomorú fellegük is népnépek, melyeken csupán az irodalom, és színművészet sugárli törhetek át világítva, úgy tüntek fel szivárványként biztatva, hogy napunk még nem áldozott le. De e jobb napjainkban is megmaradt még a színművészetnek ama magasosztó hivatása, csaknogy most már más hatalmas tényezőktől is segítve, s azokkal összlángzatban de folyvást a régi célokra kell törekedni. Éreik és vallják ezt most is jobbjaink, s a magyar színházak építési, színművészetünk pártolását mindig magas célokhoz kötik. De éreik azt a vidéki színesztársulatok (örömmel mondhatjuk) legnagyobb többsége is, mely nagy céloknak szolgált eszközzül; azért is, hogy magukat azokra méltókká tegyék, erejük növeljék s a pályát a kontórnak és nyelgőknek eljárák, egy kebelzetben egyesültek s magán érdekeiket alárendelvé a közérdeknek, magukat önként áldvetették a figyelemre. E kebelzet alapszabályai, melyek hírlapokban is közöltettek, egyáltalán nem korlátoják sem az igazságokat, sem a színeszetek műtködségeket; de megkívánják, hogy magukat erkölcsileg becsületeseen viseljék, kötelezettségeiknek a közönség és egymás irányában megfeleljenek, s a mire vállalkoznak, arra képesítve is legyenek.

De hogy a vidéki színeszet újjonnan szervezve, új szigorú figyelem alatt, magas hivatásunknak a fogadalmánál, lelkesült buzgalommal felelhessenek meg, s hogy a valódi tehetőségeknél kezesetűvő vállják e nehéz és sok néklözösséssel összekötött pályán,

mely aggkorukra a legjobbaknak is eddig csak nyomort, inséget s a szó téves értelmében csak koldusbotot adott jutalmul: a nemzet jobbjainak kell kegyeletesen gondoskodniok, hogy a nemzet napaszmómai jól végzett munkájuk után meg nem érdemelt szegény miatt pirulva ne kényszerüljenek alamizsnáért esengeni. Ezért alapítottak e kebelzetben maguk a vidéki színeszet általános nyugdíjintézetet, s ahhoz sovány keserményeikből megtakarított fillérekkel folyvást járulnak; de közadakozás s kegyes pártfogók adományozása nélkül mindez nem volna legegpedű arra, hogy azon csekély, csupán a legnagyobb inségtől megmentő nyugdíjban is részesüljenek, melyeknél nyugdíjintézet alapszabályaink kezesetűk.

Azért lazaifit tisztelettel fölkerjük a magyar közönséget, mint minden jó szép és nemes közérdeknek igaz barátját, s ama magasabb célokért a magyar színművészet buzgó pártfogóját, méltóttassák a gyűjtés, illetőleg aláírású ivatek, melyek széküldése s napokban megkezdetik, kegyesen fogadni, és ez uton a vidéki magyar színeszet nyugdíjlapjának növeléséhez tömegesen járulni.

A magyar színeszkebelzet központi kormányzó tanácsának 1871. december 5-én Pesten tartott üléséből.

Ribáry József, s. k.

m. k. helygym. ministeri tanácsos, mint a központi kormányzó tanács elnöke.

Paulay Ede s. k.

jegyző.

A vidéki magyar színesztársulatok és összes tagjuktól.

A felhívás, melyben a nemzeti színtügyet pártoló közönség fel fog kérteni, hogy a magyar vidéki színeszet nyugdíj-alapjának növeléséhez adakozásaival járuljon, már szept. alatt van, és széküldés néhány nap múlva megkezdetik.

A siker érdekében mulhatlanul szükséges lévén vídzéskert ismerni azon buzgó ügybarátokat, kikhez a tekintetben egész bizodalommal fordulhatunk, hivatatos köztelenségemmel fogva felkéröm önt, ugyszintén társulata tagjait, méltóttassanak azon milbarátok neveit, kiknek a nemzeti színtügy iránt tanúsított ragaszkodását eddigi pályafutásuk alatt megismerem alkalmuk volt, — a lakhely, valamint a netaláni utolsó pontos megjelölésével — legfőbb három nap alatt bekelteni.

A kezdet nehézségein túl vagyunk, — a munkánknak megakadnia egy percere sem lehet, — sem szabad.

Felhívásunk bizonyára fogékony kebelekre fog találni országzszerre, mert nem lehet, hogy a magyar nép félrevonuljon akkor, midőn azokért kell tennie valamieskét, kik a haza és népek napjában véroket ontották,

és még a rabláncok korszakában is fegyverrel, hatalmas fegyverrel, a magyar nyelvet terjesztésével védtek nemzetiségüket az elnyomatás ellen.

Az országos érdekeltség bizonyára fényesen nyilvánulandó, melyet látni fogja a nagy közönség, hogy azon testület, melynek jövőjéről gondoskodni eljött az idő, — szintén köztelenség szerrel meleg érdekeltségét tanúsít saját sorsa iránt.

A központi kormányzótanácsos minden megténde a biztos siker kivívására, mit tennie hatalmában áll, és bírálni róvná fel önmagának, ha csak egy percig is kétkelne abban, hogy a magyar színeszet összes tagjai által legnagyobb érdekllyel fog támogattatni.

Most az ideje, hogy a vidéki magyar színeszet — mellözve minden kessnykedést s pártoskodást, közakarattal, egyesített erővel métködjék, és az oldd rettetget agsáv napjai, s az árvák sorsa biztosítva lennekk.

Kelt Pesten, 1871. december 16. A magyar színeszkebelzet k. kormányzó tanácsának al-elnöke

Felky Miklós s. k.

Levelezés.

Vác, 1871. decz. 4-én.

T. szerkesztő úr!

A Váczi lap tegnapi számában a tisztelt újdondász úr menthelentil kárhoztatja a kereskedő ifjak köre által rendezett német felolvasást, és következőleg a kört is. Erre nézve pár szó megjegyzésem lévén, kérem t. szerk. urat egy kis helyet engedni soraimnak. *)

A tapasztalt (?) újdondász úr azt mondja: „magyar városban, magyarsági céllert küzdő, magyar ifjak s ismét magyar ajkú egyén német felolvasását hallgatjuk — stb.“ Először is a felolvasást tartott egyén Dr. Friedler Mór nem hazánk fia és nyelvünk nem bírja, vajjon a kereskedelemben szaktudós-e, nem tartozik most ránk, — felolvasását itélve, bátran mondható tudományos férfink, és megérdemli azt, hogy a magyar nyelvet nem értvén — németül hallgattuk meg.

Szomorú dolog, ha a kedves újdondász úr azt hiszi, hogy a világ csak Váczi városa, hol magyarul beszélnek, pedig ha 2 lépést tett volna Vácziól tudná, mily szükséges a német nyelv, — mely nélkül aligha éhen nem maradn, hát még a külországokkal összeköttetésben álló kereskedők.

A kereskedő ifjak egylete nem nyilatkozott soha úgy, hogy: először kinttűzött zászlóját felelserék, s a magyarság behozaltát abban hagyja, sőt kinttűzött céljához naponta közeleg, —

*) Kuriosumként jegyzem a fennmibi levelet, azt hiszik, comment nem kell hozzá, hogy: először kinttűzött zászlóját felelserék, s a magyarság behozaltát abban hagyja, sőt kinttűzött céljához naponta közeleg, — Szerk.

de absurdum volna, ha az egyik oldalán czelt érvén, a kereskedémet magyarrá tenne, más részről pedig az okvetlen szükséges és hazánkat csaknem függésben tartó német nyelvet hátra hagyná. — Igen, fogjuk mi a magyar nyelvet pártolni, de nem feleljük el — önnök anyira nem letszék németet sem.

Máskor tehát, drága újdonszás uram! gondolja meg, hogy veszedelmestőlvali kire miért vigyón, s ha megérdemli — törjön palézat felette. Enyit akartam önnök mondani.

Zádor Kálmán.

Felhívás.

Bébrő Eötvös Józsefnek Pesten állítandó emlékszobera javára. A kegyeletnek, melylyel nemzetünk híró Eötvös József dicső emléke iránt viselkedik, egy Pesten állítandó emlékszober által kifejezést adni czéjja az alább nevezett bizottságnak. Ez az emléke végett aláírásra hívja fel az ezeket pártolót a nélkül, hogy szükségesnek tartaná hosszasan indokolni a felhívást, melyet a dicsőült férfinak a nemzet, a tudomány és a művelődés ügye szolgálatában szerzett érdemei minden magasztalással bővebben indokolnak.

Ez emlékszober létesítésének eszméje Pest városának múlt tavaszi egyik közgyűlésén hangzott fel először, mely e czéjra legkes bökészegyet ötezer forintot szavazott melyt Ily kezdemény után a magyar tudományos akadémia közreműködésével alakult meg a bizottság, következő tagokból:

Gróf Andrády Gyula, Arany János, h. Bányfi Albert, Csengery Antal, Deák Ferencz, Gyöngyösi Alajos, Házman Ferencz, Henszmann Imre, Horváth Mihály, Humfalvy János, Imrey Arnold, gróf Károlyi György, Kubinyi Ágoston, Majláth György, gróf Miko Imre, Pulszky Ferencz, Puskás Tivadár, Somssich Pál, gr. Szapáry Géza, Tisza Lajos, Treloart Ágoston, bár Vay Miklós, gróf Waldstein János.

Az adományok kezelését a magyar földhitelintézet volt szives vállalnai. Ez intézet becsapítja ki saját költségével és folyó sorszámmal ellátva az aláírtakat ívetket is, és csak azon iv ismertetik el valódnak, mely e kellekkel föl van szelve. Ily gyűjtőívet az intézetnél kaphatók. A gyűjtőívet kezelői jogosítva vannak a saját ívetke aláírt összegek beszedésére, de felkötvetnek, hogy ez összeget az ívetl együtt

legfeljebb 1872. február hó végeig a magyar földhitelintézethez — Pest, bálványozta 5. szám okvetleni küldjék be, minthogy az adakozások okkor befolytatnak. Itt valamely iven öpen semmi aláírás nem történt, ezt annnyal inkább kerjük a kellő ellenőrzés végett pontosan visszaküldeni. Egyébiránt gyűjtőívet nélkül is lehet adakozni, akár egyenesen, vagy postai utján a földhitelintézetnél, akár a lapok utján, melyek a nélkül befolyó adományokat saját lapjukban nyugtatják.

Pesten, 1871. decz. elején. Gr. Lónyay Menyhért, bizottsági elnök. Arany László, bizottsági jegyző.

Hírek

Bizottsági tagok lettek: a legközelebbi választásnál **Degré Alajos, Gátlik Sándor, Bitterer Alajos, Cserkelye István, Varsányi András, Németh István, Veszelszky János, Baross Imre, Romszky Antal, és Erdősy Rezső urak.**

Curiosum. A női dalizser megkezdte a polgári kört hogy helyiségét a nagyegylet és tűzoltó-egylet javára rendezendő estélyre engedje át; a polgári kör készséggel engedte át a termet, azonban okulván a tapasztalatokból 30. frt. kikötött bér fejében akként: hogy ezen összeg a tűzoltó-egylet részére biztosítható; tehát oly czéjra, melyre az estély rendezetik; s mi történik a kikötés elfogadva nem lett és az estély a Curia helyiségén leend megtartva. Sok látogatót kívánunk a jó ügy nevében és rovádra elkövetett kicsinyeskedés daczára is.

Beck Boldizsár derék, szorgalmas, becsületes iparos hó 22-én reggel parázhos szükséges vitriollal megmérgezte magát, némelyek szerint a mérgezés szándékos, alapszóban azonban véletlen volt, mi is azt hisszük hogy rendezett vagyont ember levén a szándékos mérgezés nem lenne indokoltat, — sokszor láthatunk egész társuleni megfogati a dunaparton, kár az ily becsületes iparosért. Béke hamvaira!

Schelling Sándor ifjú munkatársunk, a műkedvelők tehetőség és kedvelt tagja, a váci P. uradalom szorgalmas gazda tisztje, idei farsang folytán vendégül Csizinszky Lajos úr bájos leánykáját **Veronkát**, — a sola nem ismert boldogúság ne továbbira övedték át e szép ifrigyet.

Tüz láma zavarta meg hó 22-ki hevívádrunkat, annyiban a mennyiben a tűz még csak egy embert sem mozdított meg helyéről, és mire a városi őrség befojott fecskendők oda érkeztek, akkora szegény L á n g F e-

renez polgártársunk lángra jutott háza szomszédok által elolthatat, a ház biztosítva nem volt! tűzoltóink derekasaan mikéülküdték?

Választásunk tehát hog nélkül megtörténtek, hála a bölcs és alkaközös vezetők bölcsességnek, bizony mondjuk hogy ha a bölcs kiegyezés meg nem történik még városi alorvosnánk is juttatunk volna egy kis acculientat; „leben und leben lassen“ ez a német et sógorok úgy nevezett Sprichwörtja is, nem követendő!

Ápropos választás hogy más is tudja, kirjuk: hogy állítólag azért volt oly csendes a választás és azért retrált meg sok választó az urnától mert a köző érdekében szépen megalkudtak a felett: hogy a kilejelelt három egyént a jobb oldalnak a bal; — a kijelelt két egyént a baloldalnak a jobb biztosítá (I) erre azt mondaná az egyszeri moré hogy: Te csicsa? — nem esünk rá egy kis kedvt.

Modern hűző és tünjedő szentély végre fogalom szerint. Braun Gábor vagyons kereskedő rendben tartott házázt megprohagya hlt darab úgy nevezett piszkó árendás úr és mint hogy az ösesörpött sarat és piszkot nem tudták hová tenni behányták a nevezett udvarba szombati napon mielő a nevezett ünnepét tartá azon kijelentéssel: hogy ezt a hadnagy úr parancsolta, midő a háztulajdonos nem csak a ténnyt hanem hadnagy úr nevének bitangolásra is panaszt emel sem a saját sércelméért, sem a hadnagy úr nevének, roz akaratú használatáért elgételték nem kapott, persze mit gondolkun a zaidóval, hisz ez csak zaidó! — magunk becsülete pedig még ennél is kevesebb!

Aradné jutalomjátékára csütörtökön december 28-án It. először adatik: „A libapásztorok“ új vígjáték, mely Mátyás király kalandos korában történik Visegrád környékén, a darabban sok magán és kardal fordulólé, írta Feleki Miklós a németi színház tagja.

Bejelentés hozzáknak „Képes Világ“ 1872-ki VII. évfolyam első füzetében. E füzet csinos képek és érdekfeszítő szoveveg tartalmaz. A hazai irodalmunkra is kellő súly van fektetve e füzetben, mert több neves író neveit leljük fel. Ajánljuk e füzeteket azok figyelmére, a kik a téli estéken át a szüppirodalommal szeretnek foglalkozni. Ara egy érbe 6 frt, mely valóban csekélynek mondható, ha az elegans kiállításra is sulyt fektetünk. Az előfizetők pénzük a Deutsch féle könyvnyomda és kiadói részvénytársasághoz Pestre küldendők.

Felölös szerkesztő: ELIÁSSY GYULA.

HIRDETESEK.

KINTZLER SOMA,
fő utczán, 733. sz. alatt, ajánlja nagyválasztéku órarakatárát, hol **karácsoni és újévi ajándékok** gyanánt, arany és ezüst, női és férfi zseboráék, asztali függő és inga órák, valamint mindenféle lánczok, nagy választékban és mérsékelt árak mellett kaphatók.

Kiadótulajdonos: Eliássy Gyula.

Vác, 1871. Nyomatott a siketn. iparint. gyorsajtódn.